

**UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA
PRO V KONJEREJI**

**REJSKI PROGRAM ZA PASMO
ANGLEŠKI POLNOKRVNI KONJ**

Ljubljana, junij 2010

KAZALO VSEBINE

1 PREDHODNA DOLOČILA	4
2 IZVOR IN RAZVOJ PASME	4
3 REJSKI CILJ	5
4 VELIKOST POPULACIJE:	6
5 NAČIN REJE	7
6 REJSKE METODE	7
7 IDENTIFIKACIJA, REGISTRACIJA IN VPIS V RODOVNIŠKO KNJIGO	7
8 SELEKCIJSKI PROGRAM	9
8.1. Uvod	9
8.3 Ocena lastnosti zunanosti	10
8.4 Preizkušanje delovne sposobnosti	10
8.5 Vrednotenje po kvaliteti potomstva	10
8.6 Presoja zdravja in plodnosti	10
8.7 Razvrščanje v kakovostne razrede	11
8.8 Odbira plemenskih živali	11
8.8.1 Odbira plemenjakov	11
8.8.2 Odbira ženskih živali	12
8.10 Letni program uporabe plemenjakov	12
8.11 Izdajanje zootehniške dokumentacije	13
9 RAZVOJNE NALOGE	13
9.3 Uvajanje metod za napovedovanje genetskih vrednosti	14
10 UKREPI ZA GOSPODARNEJŠO REJO	14
11 ZAGOTAVLJANJE ŠIRJENJA GENETSKEGA NAPREDKA	14
12 VODENJE IN OBJAVA PODATKOV IN PUBLIKACIJE	15
13 POGOJI ZA SODELOVANJE V REJSKEM PROGRAMU	16
14 NADZOR NAD IZVAJANJEM REJSKEGA IN SELEKCIJSKEGA PROGRAMA	17
PRAVILA O VODENJU RODOVNIŠKE KNJIGE ZA PASMO ANGLEŠKI POLNOKRVNI KONJ	18
1. Splošna določila	18
2. Rodovniška knjiga za pasmo angleški polnokrvni konj	18
3 Vpis v rodovniško knjigo	19
Vpis žrebcev	21
Vpis kobil	21
Vpis tujih konj	22
4 Istovetnost konja - Identiteta	23
5 Lastništvo	23
6 Identifikacija žrebet	24
7 Registracija žrebet	26
7.1 Redni postopek	26
7.2 Naknadna registracija žrebeta:	27
8 Izbira imena	28
9 Dodatno označevanje konj	29
10 Evidenca pripustov	29
11 Preverjanje porekel	29
12 Register tujih konj	30
13 Register izpisanih konj	31
14 Register rejcev	31
15 Register lastnikov	32
16 Hlevska knjiga	32
17 Pristojbine	33
Priloge:	33
Pravilnik za ocenjevanje lastnosti zunanosti konj angleške polnokrvne pasme in merila za razvrščanje živali v kakovostne razrede	33
Izvodi tiskovin zootehniške dokumentacije	33

Avtor programa: mag. Janez Rus, dr.vet.med., strokovni vodja DPO VF

Rejski program je avtorsko zaščiten. Prepoveduje se vsakršno nepooblaščenno razmnoževanje in kopiranje.

Ljubljana, junij.2010

UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA
INŠTITUT ZA REJO IN ZDRAVSTVENO VARSTVO KOPITARJEV
Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana

strokovni vodja
mag. Janez Rus, dr.vet.med

dekan
prof. dr. Marjan Kosec

1 PREDHODNA DOLOČILA

1.1 Rejski program obsega ukrepe, ki so potrebni za doseganje rejskega cilja v reji konj angleške polnokrvne pasme, in selekcijske ukrepe (predvsem postopek ocenjevanja lastnosti zunanosti in način razvrščanja plemenskih živali v kakovostne razrede). Določa pogoje in način vodenja rodovniške knjige za pasmo angleški polnokrvni konj.

1.2 Določila rejskega programa in vodenje rodovniške knjige je usklajeno z načeli ISBC (International Stud Book Committee), katere polnopravni član je DPO VF od 2000. V rodovniško knjigo so lahko vpisani samo čistopasemski konji angleške polnokrvne pasme.

Pri vodenju rodovniške knjige upošteva DPO VF vsa navodila in sklepe ISBC, kot to predpisuje Mednarodni sporazum o reji in dirkah (International Agreement on Breeding and Racing) v členih 3., 4., 12., 13. in 14 in 15. V primeru kakršnekoli neskladja med določili tega programa in Mednarodnega sporazuma o reji in dirkah glede reje angleških polnokrvnih konj, se rejski program izvaja po slednjih, VF pa je dolžna čim prej pričeti postopek za uskladitev rejskega programa.

1.3 Rejski program za pasmo angleški polnokrvni konj je usklajen z Zakonom o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02-ZUreP-1, 110/02-ZGO-1 in 45/04-ZdZPKG) in podzakonskimi predpisi, ki urejajo področje konjereje:

1.4 Rejski program za pasmo angleški polnokrvni konj izvaja DPO - VF, Inštitut za rejo in zdravstveno varstvo kopitarjev kot Mednarodno priznana organizacija za vodenje rodovniške knjige za angleške polnokrvne konje – Slovenian Stud Book Authority (v nadaljnjem besedilu SSBA) na celotnem območju Republike Slovenije. SSBA samostojno in neodvisno od rejcev vzdržuje vse potrebne registre - sezname in redno izdaja "Rodovniško knjigo angleških polnokrvnih konj" (Stud Book).

2 IZVOR IN RAZVOJ PASME

Pasma je nastala v Veliki Britaniji s križanjem konj arabskega, berberskega, turškega, perzijskega izvora in avtohtonih konj. Sredi 18 stoletja so s križanji prenehali in odtlej se izvaja reja izključno v čisti pasmi. Že leta 1793 je bil izdan prvi zvezek Rodovniške knjige - General Stud Book, v katerega je bilo vpisanih 5.500 živali. V rodovniško knjigo je kot čistopasemski angleški polnokrvni konj lahko vpisan le konj, katerega starša sta v direktni liniji potomca zarodnikov priznanih žrebčevskih linij in zarodnic priznanih rodov kobil, ki so vpisani v prvi zvezek Rodovniške knjige. Čeprav se angleški polnokrvni konj zreja izključno za galopske dirke, je zaradi svojih kvalitiet ta pasma odločilno vplivala na nastanek skorajda vseh sodobnih pasem polnokrvnih konj in še danes se v reji teh pasem razmeroma pogosto uporablja za izboljševanje posameznih lastnosti.

V Sloveniji se angleški polnokrvni konj redi od leta 1993. Rodovniška knjiga za angleške polnokrvne konje slovenske reje je bila mednarodno priznana leta 2000.

Angleški polnokrvni konj je konj, vpisan v rodovniško knjigo, ki jo ob vpisu živali priznava ISBC.

3 REJSKI CILJ

3.1 Angleška polnokrvna pasma se v Sloveniji zreja od leta 1993. Pasma je razširjena po vsej državi

3.2 Rejski cilj je skladen, eleganten, plemenit polnokrvni angleški konj, dobrohotnega karakterja in živahnega temperamenta, pravih in izdatnih hodov, primerne za vse zvrsti galopskega pa tudi konjeniškega športa.

3.3 Osnovne značilnosti angleškega polnokravnega konja so:

Velikost	žrebcí - 155 cm – 165 cm kobile - 155 cm – 165 cm
Barve	Vse barve
Telesna zgradba	glava: majhna do srednje velika, suha, plemenita, širokega čela, velikih temnih oči, kratkih, lepo oblikovanih ušes; vrat: dolg, dobro nasajen, usločen in dobro omišičen, dobro pregibnega zatilja; telo: srednje dolgo, široko in globoko, srednjega okvira; dobro izražen dolg viher; dolgo položno pleče, srednje dolg, dobro omišičen, prožen hrbet z širokimi dobro omišičenimi pravilno formiranimi ledji; križ dolg, raven do zmerno pobit;
Fundament	korekten, čvrst, a suh, z dobro izraženimi sklepi in kratkimi piščalnicami; dovolj dolgimi prožnimi biclji, čvrstih, pravilno oblikovanih kopit;
Gibanje	Korektno, enakomerno, prožno in izdatno;
Posebne značilnosti	Skladen, eleganten dirkalni konj čvrste konstitucije, dobro izraženega spolnega dimorfizma, zaupljivega in uravnoveženega karakterja, živahnega temperamenta; zaželena je izrazita delavoljnost, dobra prilagodljivost, dobro izkoriščanje krme, dobra plodnost.

3.4 Dolgoročni rejski cilji izvajanja rejskega programa za pasmo so:

Cilj	Izhodiščno leto 2010 %	Končno leto 2015 %	Dolgoročni cilj %
Žrebcu vpisani v knjigo žrebcev I	0	5	5
Kobile vpisane v Glavno knjigo kobil	10	15	15
Moške živali z oceno lastnosti zunanosti nad 70 %	5	10	10
Ženske živali z oceno lastnosti zunanosti nad 70 %	12	17	17
Moške živali z opravljenim preizkusom delovne sposobnosti z oceno nad 7,5	Preizkus delovne sposobnosti se ni izvajal		
Ženske živali z opravljenim preizkusom delovne sposobnosti z oceno nad 7,5	Preizkus delovne sposobnosti se ni izvajal		

4 VELIKOST POPULACIJE:

4.1 Populacija konj angleške polnokrvne pasme je zelo majhna. Predvideva se, da se bo število konj te pasme glede na pogoje za rejo povečevalo šele, ko bo Sloveniji urejeno primerno dirkališče. V sedanjih razmerah ni pričakovati, da bi se populacija v prihodnjem obdobju občutno povečala.

Kategorija	Število živali v letu 2005	Število živali v letu 2009	Ciljno število živali
Plemenski žrebcu	15	12	10
Plemenske kobile	81	82	100
Registrirana žrebeta	22	16	30
Mladi konji v 2. - 4. letu starosti	53	46	90
Ostali konji	12	30	50
Skupna velikost populacije	183	186	280

4.2 Zastopanost posameznih kategorij v populaciji je nezadovoljiva. Število registriranih žrebet je glede na število kobil vpisanih v rodovniško knjigo sorazmerno majhno in kaže na slabo intenzivnost reje.

5 NAČIN REJE

5.1 V reji angleškega polnokrvnega konja se stremi za sonaravno rejo živali, ki zagotavlja optimalni fizični razvoj živali in vrstno specifično socializacijo. Rejski program neposredno ne predpisuje pogojev reje, priporoča pa:

- da se živali zrejajo v objektih in na površinah, ki zagotavljajo bivanje živali v skladu z ekološkimi, etološkimi in drugimi zahtevami, ki jih določa pravni red na tem področju;
- da se živalim v pašni sezoni omogoči celodnevno pašo na ustreznih pašnikih.

5.2 Živalim so rejci oz. lastniki dolžni zagotavljati vso potrebno oskrbo in nego v skladu z uveljavljenimi etičnimi in etološkimi standardi.

5.3 Delovnim – dirkalnim konjem in konjem za ostale zvrsti rabe so rejci oz. lastniki dolžni zagotoviti privajanje na delo in pogoje ter način rabe v skladu z uveljavljenimi strokovnimi in etičnimi standardi konjenišva.

6 REJSKE METODE

6.1 Reja angleških polnokrvnih konj je izključno čistopasemska. Križanja s katerokoli drugo pasmo niso dovoljena.

6.2 Dovoljen je samo naravni pripust.

Osemenjevanje, prenos jajčnih celic in prenos zarodkov oziroma kloniranje ali kakršni koli posegi v dednino niso dovoljeni.

6.3 Pripustna sezona traja od 15. februarja do 15. avgusta v tekočem koledarskem letu. Izjemoma so dovoljeni tudi pripusti v času izven pripustne sezone.

7 IDENTIFIKACIJA, REGISTRACIJA IN VPIS V RODOVNIŠKO KNJIGO

Rodovniška knjiga za pasmo angleški polnokrvni konj

7.1 V rodovniško knjigo za pasmo angleški polnokrvni konj so lahko vpisane le čistopasemske živali:

7.1.1 Ki so potomci žrebca in kobile, ki sta bila sama ali vsi njuni predniki pred 1. Januarjem 1980 vpisana v rodovniško knjigo, priznано s strani ISBC ali njihovo celotno poreklo izkazuje, da so potomci tako registriranih konj.

7.1.2 Za katere je mogoče zanesljivo dokazati osem zaporednih parjenj (vključno s parjenjem, katerega rezultat so) s konji, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 7.1.1 in izpolnjujejo pogoje glede zmogljivosti in porekla določene za priznanje žrebet v točkah c** in c*** člena 7.3.1.

7.1.3 Žrebe, ki izpolnjuje pogoje za vpis v register nepolnokrvnih angleških konj - non thoroughbred register (v nadaljnjem besedilu NTB register) se lahko vpiše v dodatni register polnokrvnih žrebet če izpolnjuje naslednje pogoje:

* je dokazljivo produkt osmih zaporednih parjenj, vključno s parjenje katerega produkt je z angleškimi polnokrvnimi konji;

** njegovi predniki tako polnokrvni kot NTB izkazujejo take rezultate v dirkah odprtih za polnokrvne konje, ki zagotavljajo smiselnost nadaljnje reje v populaciji polnokrvnih konj

***vpis v dodatni register čistopasemskih polnokrvnih žrebet je lahko odobren le s soglasno odločitvijo ISBC

7.2 Ne glede na to, da konj izpolnjuje pogoje iz člena 7.1.1 lahko SSBA zavrne vpis v SSB, če ni mogoče zadovoljivo dokazati osem zaporednih parjenj pod pogoji iz točke b. Zavrnitev vpisa je veljavna in dokončna, ko jo potrdi ISBC.

7.3 Živali, ki ne morejo biti vpisane v rodovniško knjigo za angleške polnokrvne konje, ker ne izpolnjujejo pogojev iz prvega odstavka, se vpiše v NTB register.

7.4 Preden je katerakoli žival vpisana v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet ali register tujih konj, mora biti identificirana in registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

7.5 Način in postopki identifikacije in registracije - vpisa konj v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet, register tujih konj, register izpisanih konj, ter vpis rejcev in lastnikov živali, so opredeljeni v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

7.6 Živali vključene v rejski program za pasmo angleški polnokrvni konj, v skladu z določili rejskega programa in določili Pravil o vodenju rodovniške knjige, so vpisane v naslednje sezname rodovniške knjige:

Glavni del rodovniške knjige

Knjiga plemenskih žrebcev

Knjiga plemenskih kobil

Register žrebet

Dodatni registri

Dodatni del rodovniške knjige – NTB register

Register NTB žrebet

Dodatni registri

7.7 Vpis konj v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet, register tujih konj, register izpisanih konj ter vpis rejcev, lastnikov in imetnikov ter vpis v NTB register, je opredeljen v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

7.8 Za vpis tujih živali (živali, ki so bile prvič registrirane in vpisane v drugo – tujo rodovniško knjigo) v rodovniško knjigo in priznavanje za pleme teh živali, se smiselno uporabljajo vsa merila, predpisana z rejskim programom in Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8 SELEKCIJSKI PROGRAM

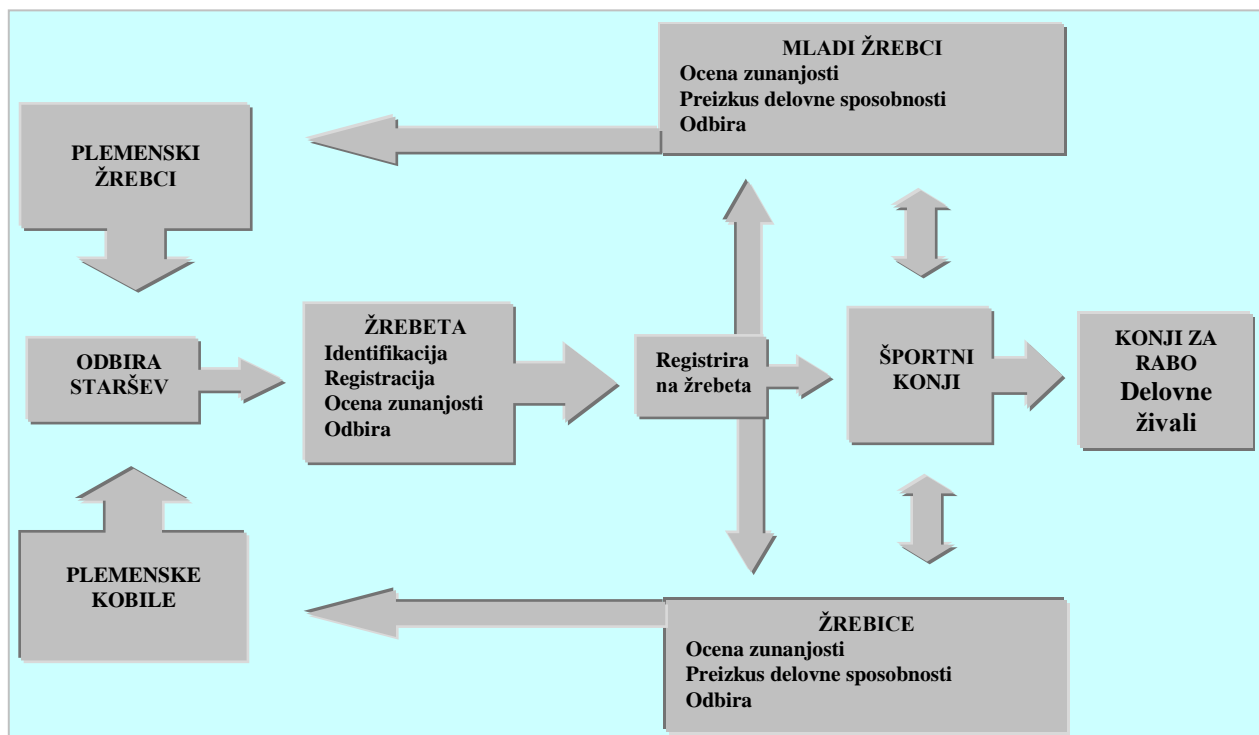
8.1. Uvod

8.1.1 Za izvajanje selekcijskega programa oziroma selekcijskih ukrepov zagotavlja SSBA potrebne strokovne kadre in ustrezno merilno, laboratorijsko, programsko in strojno opremo, v skladu z uveljavljenimi standardi. Populacija konj, vpisanih v rodovniško knjigo je majhna in po izvoru zelo heterogena. Genetska variabilnosti znotraj populacije je zadovoljiva.

8.1.2 Za zagotavljanje rejskega - selekcijskega napredka se izvajajo selekcijski ukrepi, opisani v selekcijskem programu:

- Vrednotenje porekla
- Ocena lastnosti zunanosti
- Preizkušanje delovne sposobnosti na konjeniških tekmovanjih
- Vrednotenje po kvaliteti potomstva
- Presoja zdravja in plodnosti
- Razvrščanje v kakovostne razrede

8.1.3 Shema selekcijskega programa:

8.2 Vrednotenje porekla

Merila, po katerih se vrednoti poreklo plemenskih živali angleške polnokrvne pasme, so posebej opredeljena med pogoji za vpis plemenskih živali v ustrezen seznam rodovniške knjige, predpisanimi s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.3 Ocena lastnosti zunanosti

8.3.1 Ocenjuje se lastnosti, ki jih opredeljuje rejski cilj.

8.3.2 Lastnosti zunanosti konj angleške polnokrvne pasme se ocenjuje po ocenjevalnem modelu predpisanem s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.3.3 Ocenjevanje opravlja komisija, ki jo določi strokovni svet SSBA.

8.3.4 Komisija opravi ocenjevanje na razpisanih pregledih

8.3.5 Na osnovi ocene lastnosti zunanosti se konje razvršča v kakovostne razrede.

8.4 Preizkušanje delovne sposobnosti

8.4.1 V reji angleškega polnokrvnega konja se preizkusov delovne sposobnosti v obliki testa ali izpita ne izvaja.

8.4.2 Delovno sposobnosti plemenskih živali se vrednoti na osnovi rezultatov na uradnih galopskih dirkah. Sistem vrednotenja teh rezultatov bo mogoče izdelati, ko bo v RS zagotovljena redna organizacija zadostnega števila dirk v skladu z mednarodnimi standardi.

8.5 Vrednotenje po kvaliteti potomstva

8.5.1 V rodovniško knjigo se za vsakega plemenskega žrebca in kobilo vnesejo vsi rezultati, ki jih dosežejo njihovi potomci na:

- ocenjevanjih žrebet,
- pregledih za odbiro plemenskih žrebcev,
- pregledih kobil za sprejem v rodovnik,
- uradnih tekmovanjih.

8.5.2 Na osnovi dosežkov potomcev se plemenske živali razvršča v ustrezen razdelek rodovniške knjige oz. ustrezen kakovostni razred.

8.6 Presoja zdravja in plodnosti

8.6.1 Plemenske živali morajo biti zdrave, plodne in ne smejo biti nosilci dednih napak. Obvezen je veterinarski pregled žrebcev privedenih na pregled za odbiro plemenjakov. Veterinarski pregled kobil ob pregledu za sprejem v rodovnik ni obvezen, v spornih primerih pa lahko komisija zahteva veterinarsko poročilo.

8.6.2 V rodovniško knjigo so lahko vpisane vse čistopasemske živali. V primeru, da se pri živalih, privedenih na pregled ugotovi kile, napake na zobovju, kriptorhizem, albinizem in obsežna depigmentacija kože, depigmentacija šarenice, kronični obstruktivski bronhitis ali poletni ekcem ali močno izražene ostale konstitucijske napake, se to zavede v njihov ID.

8.7 Razvrščanje v kakovostne razrede

8.7.1 Žrebce in kobile polnokrvne angleške pasme se razvršča v kakovostne razrede glede na njihovo oceno lastnosti zunanosti.

8.7.2 Razredi v katere se razvršča živali in merila za razvrščanje v razrede so opredeljena v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

8.7.3 V elitni kakovostni razred se lahko razvrsti živali, ki so, glede na oceno lastnosti zunanosti, uvrščene najmanj v 2.a kakovostni razred in izpolnjujejo ostale pogoje predpisane s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.8 Odbira plemenskih živali

8.8.1 Odbira plemenjakov

8.8.1.1 Komisijo za odbiro plemenskih žrebcev angleške polnokrvne pasme imenuje strokovni svet SSBA. V komisiji so zastopani :

- dva predstavnika SSBA,
- predstavnik soizvajalca strokovnih nalog, ki preverja plemenilno sposobnost plemenjakov.

8.8.1.2 Na pregled za odbiro plemenjakov so lahko privedeni žrebci v tretjem letu starosti.

8.8.1.3 Žrebci se pripustijo k pregledu za odbiro plemenskih žrebcev na osnovi ustreznega porekla.

8.8.1.4 Lastnik žrebca mora predložiti veterinarsko zdravstveno potrdilo, ki potrjuje da žrebec izpolnjuje predpisane veterinarsko sanitarne pogoje za priznanje za plemenjaka. Pregled mora opraviti pooblaščen veterinar/veterinarska ustanova.

8.8.1.5 Vsi žrebci, privedeni na preglede, morajo imeti opravljene diagnostične preiskave in androloški pregled v skladu predpisi, ki urejajo razmnoževanje kopitarjev.

8.8.1.6 Pri vseh žrebcih, privedenih na preglede, mora biti preverjeno poreklo na osnovi preiskave krvi z genetskimi preiskavami. Žrebci, katerih poreklo je preverjeno na osnovi preiskav na krvne skupine morajo imeti od leta 2005 opravljeno preiskavo lastnega vzorca krvi z genetskimi preiskavami.

8.8.1.7 Merila za odbiro žrebcev so predpisana s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.8.1.8 Vsi odbrani žrebci so priznani za pleme brez omejitve trajanja priznanja.

8.8.2 Odbira ženskih živali

8.8.2.1 Komisijo za oceno in odbiro plemenskih kobil angleške polnokrvne pasme imenuje strokovni svet SSBA.

8.8.2.2 Na ocenjevanje in odbiro za vpis v rodovniško knjigo so lahko privedene kobile v tretjem letu starosti.

8.8.2.3 Pri vseh kobilah, privedenih na preglede, mora biti preverjeno poreklo na osnovi preiskave krvi z genetskimi preiskavami. Kobile, katerih poreklo je preverjeno na osnovi preiskav na krvne skupine morajo imeti od leta 2005 opravljeno preiskavo lastnega vzorca krvi z genetskimi preiskavami.

8.8.2.4 Merila za odbiro ženskih živali so predpisana s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.9 Zagotavljanje plemenjakov

Ohranjanje genetske raznovrstnosti v populaciji se zagotavlja z rabo tujih plemenjakov. Žrebce nakupujejo rejci sami. Število plemenjakov je glede na število plemenskih kobil zadostno.

8.10 Letni program uporabe plemenjakov

8.10.1 Zaradi preprečevanje parjenja v sorodstvu je potrebno nadzorovano parjenje živali.

8.10.2 Nadzor pripusta izvajajo imetniki plemenskih žrebcev na svojih pripustnih postajah in SSBA.

8.10.3 Pred pripustom so imetniki plemenskih žrebcev dolžni preveriti izkaz o poreklu kobile in zavrniti pripust kobile, ki ima v dveh generacijah prednikov skupnega prednika s plemenjakom. V primeru, da rejec želi pripustiti kobilo pod plemenjaka, ki je z le-to v ožjem sorodstvu, mora predložiti soglasje strokovnega sveta SSBA.

8.10.4 SSBA izvaja nadzor pripustnih postaj, ki vključuje tudi pregled podatkov o pripuščenih kobilah. Izbor plemenjakov za posamezne kobile je prepuščen rejcem ob upoštevanju omejitev predpisanih z rejskim programom. SSBA rejcem po potrebi glede pripusta tudi svetuje.

8.10.5 Stopnja sorodstva neposredno ni določena. Za učinkovito preprečevanje reje v sorodstvu se v informacijskem sistemu za vodenje rodovniških knjig in registra kopitarjev, izdelala aplikacija za spremljanje koeficienta sorodstva v celotni populaciji.

8.11 Izdajanje zootehniške dokumentacije

8.11.1 Vse zootehniške dokumente, spričevala in potrdila za živali izdaja rejcem SSBA. Rejci lahko pridobijo zootehniška potrdila le za živali, ki so registrirane in vpisane v Rodovniško knjigo v skladu s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.11.2 Osnovni zootehniški dokument je Identifikacijski dokument, ki je obenem tudi izkaz o poreklu. ID se izda v predpisani obliki v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

8.11.3 Zootehniški dokument o registraciji žrebeta se izda rejcem za vsako žrebe, vpisano v register čistopasemskih žrebet, v letu registracije.

8.11.4 Zootehniški dokument o priznanju plemenskega žrebca se izda v prepisani obliki po končani odbiri in priznanju plemenjakov.

8.11.5 Zootehniški dokument o vpisu kobile v rodovniško knjigo se izda rejcem v enaki obliki kot je predpisana za plemenske žrebce do konca leta, v katerem so bile vpisane v rodovniško knjigo.

8.11.6 Zootehniško spričevalo o dosežkih na dirkališču izdaja rejcem organizacija, pristojna za zbiranje podatkov na konjeniških tekmovanjih.

8.11.7 Rejcem se v obliki pisnega poročila izda tudi potrdilo o udeležbi in uvrstitvi živali na ocenjevanjih na razstavah.

8.11.8 Vsa izdana zootehniška dokumentacija se rejcem izdaja po pošti ali vroči osebno, na sedežu SSBA.

8.11.9 Vsa izdana zootehniška dokumentacija mora biti ob izpisu živali iz Rodovniške knjige predložena izdajatelju.

9 RAZVOJNE NALOGE

Za učinkovito izvajanje rejskega programa in hitrejši rejski napredek je potrebno:

9.1 Razvoj informacijskega sistema

Za vodenje rodovniške knjige se uporablja enoten informacijski sistem, ki je namenjen tudi vodenju registra kopitarjev. Informacijski sistem omogoča:

- vnose osnovnih podatkov,
- vodenje registra kopitarjev,
- vodenje rodovniških knjig,
- pregledovanja staleža po različnih kriterijih (rejcih, lokaciji, statusu, spolu...),

- razvrstitve plemenskih konj glede na ocene oz. rezultate,
- pregledovanje šifrantov,
- izpis statističnih podatkov,
- izpis identifikacijskega dokumenta.

Informacijski sistem se bo razvijal v sodelovanju SIR, SSBA in DPO-BF . Dopolnil se bo z aplikacijami, ki bodo omogočale izračun stopnje reje v sorodstvu, napovedovanje genetske vrednosti za posamezne pasme in statistične obdelave, ki bodo omogočale spremljanje rejskega napredka.

9.2 Uvajanje modela linearne opisovanja – ocenjevanja

Model linearne ocenjevanja naj bi se v Sloveniji uvedel v obdobju 2010 do 2015 za vse pasme konj. Namen uvedbe novega načina ocenjevanja lastnosti zunanosti je zlasti v zagotavljanju podatkov, ki bodo olajšali statistično obdelavo in napovedovanje plemenskih vrednosti.

9.3 Uvajanje metod za napovedovanje genetskih vrednosti

Z rejskim programom je predpisan nabor podatkov, ki jih je o vsaki vpisani živali potrebno vpisati v ustrezen seznam ali register. Na osnovi lastnih ocen lastnosti zunanosti, rezultatov s tekmovanj, ter podatkov o tekmovalnih rezultatih potomcev se izdelava model za napovedovanje genetskih vrednosti. Model napovedovanja genetske vrednosti mora zagotavljati nepristransko napovedovanje genetskih vrednosti in oceno plemenske vrednosti živali.

10 UKREPI ZA GOSPODARNEJŠO REJO

Za gospodarnejšo rejo konj angleške polnokrvne pasme se izvajajo ukrepi, katerih namen je informiranje in izobraževanje rejcev in popularizacija pasme, kar vpliva na večjo ekonomičnost reje in kvaliteto zrejenih živali ter prispeva k izboljševanju razmer na trgu.

10.1 Izobraževanje rejcev se izvaja:

- z objavljanjem publikacij, ki jih predpisuje rejski program,
- z objavljanjem poljudnih in strokovnih prispevkov v specializiranih revijah in ostalih medijih,
- z organizacijo strokovnih predavanj in posvetovanj,
- z izvajanjem programov usposabljanja rejcev in članov strokovnih organov SSBA.

10.2 Organizacija in izvedba promocijskih prireditev in aktivnosti.

11 ZAGOTAVLJANJE ŠIRJENJA GENETSKEGA NAPREDKA

Širjenje genetskega napredka v populaciji konj angleške polnokrvne pasme se zagotavlja z izvajanjem ukrepov oz. nalog rejskega programa, ki so osnova za tekočo identifikacijo in

registracijo živali ter z izvajanjem selekcijskega programa, ki omogoča razvrščanje živali v kakovostne razrede.

11.1 Ohranjanje genetske variabilnosti se zagotavlja:

- z ohranjanjem zadostnega števila plemenskih živali;
- s pripravo letnega programa uporabe plemenjakov;

11.2 Čeprav je število plemenskih živali majhno, je glede na heterogenost populacije in praktično neomejene možnosti uporabe tujih žrebcev genetska variabilnost zelo velika.

12 VODENJE IN OBJAVA PODATKOV IN PUBLIKACIJE

12.1 Z namenom obveščanja rejcev in strokovne javnosti izdaja SSBA naslednje publikacije:

Letni program strokovnih nalog

Letno poročilo

Letni program razdelitve plemenjakov

Rodovniško knjigo angleških polnokrvnih konj

12.2 Program strokovnih nalog pripravi SSBA do konca koledarskega leta na osnovi lastnih podatkov o opravljenih strokovnih nalogah in podatkov iz poročil soizvajalcev v obliki, ki jo predpiše MKGP. Povzetke programa strokovnih nalog objavi v javnih občilih.

12.3 Letno poročilo o delu SSBA se pripravi do 31. 01. za preteklo koledarsko leto na osnovi lastnih podatkov o opravljenih strokovnih nalogah in podatkov iz poročil soizvajalcev v obliki, ki jo predpiše MKGP. Povzetke letnega poročila o izvajanju strokovnih nalog objavi v javnih občilih.

12.4 "**Rodovniško knjigo angleških polnokrvnih konj**" (Stud Book) izda SSBA vsake 4 leta, z vsakoletnimi dopolnili.

12.4.1 "Rodovniška knjiga" obsega:

- Seznam vseh vpisanih konj,
- Seznam plemenskih žrebcev,
- Seznam plemenskih kobil z njihovim potomstvom,
- Seznam tujih plemenskih žrebcev in kobil,
- Seznam izpisanih konj,
- Statistični pregled,

kot prilogi pa še:

- Rejski program,
- Pravila o vodenju rodovniške knjige.

13 POGOJI ZA SODELOVANJE V REJSKEM PROGRAMU

13.1 Pri izvajanju rejskega programa za pasmo angleški polnokrvni konj lahko sodeluje vsak rejec, ki s podpisom izjave o sodelovanju v rejskem programu SSBA pristopi k izvajanju rejskega programa in vključi svoje živali, ki so vpisane ali bi lahko bile vpisane v rodovniško knjigo, v rejski program.

13.2 SSBA rejcem, ki sodelujejo v rejskem programu zagotavlja:

- izvajanje rejskega programa na način in v obsegu, ki je določen z rejskim programom in letnimi programi strokovnih nalog,
- vpis živali, vključenih v rejski program v rodovniško knjigo, v skladu s Pravili o vodenju rodovniške knjige,
- izdajanje predpisane zootehniške dokumentacije za živali vključene v rejski program,
- obveščanje rejcev na način in v obsegu predpisanem v rejskem programu.

SSBA rejcem lahko zaračunava storitve - posamezna zootehniška opravila, registracijo in vpis konj ter izdajanje zootehniške dokumentacije v skladu z rejskim programom po ceniku. Ta cenik je sestavni del letnega programa strokovnih nalog, ki ga potrdi minister pristojen za živinorejo.

13.3 Obveznosti rejcev vključenih v izvajanje rejskega programa:

Rejci so dolžni v reji konj upoštevati določila rejskega programa v celoti in še zlasti:

- določila glede načina reje, rejskih metod in izvajanja ukrepov selekcijskega programa,
- določila pravilnika o vodenju rodovniške knjige, ki opredeljujejo obveznosti rejcev glede vodenja predpisane rejske dokumentacije (hlevska knjiga), izpolnjevanja in pošiljanja predpisane zootehniške dokumentacije (poročilo o žrebitvi, potrdilo o pripustu, prijava za označitev konja) na SSBA.

Dolžnosti rejcev so še:

- zagotoviti privedbo živali vključenih v rejski program in njihovih potomcev na razpisane identifikacijske in registracijske preglede, ocenjevanja in preglede za odbiro plemenskih živali ter razpisane razstave in ocenjevanja v skladu z letnim programom strokovnih nalog,
- upoštevati navodila SSBA v zvezi z izvajanjem rejskega programa, še zlasti navodila glede postopkov registracije in vpisa konj v rodovniško knjigo,
- poravnati stroške storitev - posameznih zootehniških opravil, registracije in vpisa konj ter izdajanja zootehniške dokumentacije v skladu z rejskim programom po potrjenem ceniku.

13.4 Rejci, ki ne sodelujejo pri izvajanju rejskega programa v skladu z določili tega programa in še zlasti, z določili Pravil o vodenju rodovniške knjige, svojih živali ne morejo registrirati in/ali vpisati v rodovniško knjigo.

13.5 Sredstva za izvajanje rejskih programov se zagotavljajo:

- Iz sredstev, ki jih za izvajanje strokovnih nalog namenja MKGP na osnovi letnega programa dela, ki ga potrdi minister, pristojen za živinorejo in pogodbe med MKGP in VF.
- S prispevki rejcev – kadar delež javnih sredstev ne zagotavlja izvajanja rejskih programov.

13.6 DPO VF v okviru letnega programa izvedbe nalog STRP na področju konjereje pripravi predlog cenika storitev - posameznih zootehniških opravil: označevanja konj, izdajanja zootehniške dokumentacije (ID), programskih nalog in ga predloži v potrditev ministru.

14 NADZOR NAD IZVAJANJEM REJSKEGA IN SELEKCIJSKEGA PROGRAMA

SSBA zagotavlja notranji nadzor nas izvajanjem ključnih opravil rejskega in selekcijskega programa, ki jih izvaja sama ali v sodelovanju z drugimi priznanimi organizacijami v konjereji, preko svojih strokovnih organov v skladu s statutom in pogodbami, sklenjenimi s soizvajalci.

PRAVILA O VODENJU RODOVNIŠKE KNJIGE ZA PASMO ANGLEŠKI POLNOKRVNI KONJ

1. Splošna določila

1.1 Rodovniško knjigo za pasmo angleški polnokrvni konj vodi Veterinarska fakulteta, Inštitut za rejo in zdravstveno varstvo kopitarjev - SSBA, samostojno in neodvisno od rejcev po določenih pravilnikih in določenih rejskega programa.

1.2 Pri vodenju rodovniške knjige in izdaji ID SSBA upošteva vsa navodila in sklepe ISBC kot to predpisuje Mednarodni sporazum o reji in galopskih dirkah (International Agreement on Breeding and Racing) v členih 3.,4.,12.,13. 14. in 15.

2. Rodovniška knjiga za pasmo angleški polnokrvni konj

2.1 Rodovniška knjiga za pasmo angleški polnokrvni konj obsega glavni del rodovniške knjige z razdelki ter registre:

Glavni del rodovniške knjige z razdelki:

Knjiga plemenskih žrebcev

Knjigo žrebcev I

Knjigo žrebcev II

V knjigo plemenskih žrebcev I so lahko vpisani žrebci, ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.

V knjigo plemenskih žrebcev II so lahko vpisani žrebci, ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejskim programom za vpis v knjigo plemenskih žrebcev I pa ne izpolnjujejo.

Knjiga plemenskih kobil

Glavna knjiga kobil

Splošna knjiga kobil

V glavno knjigo kobil so lahko vpisane kobile, ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.

V splošno knjigo kobil so lahko vpisane kobile, ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejskim programom za vpis v glavno knjigo kobil pa ne izpolnjujejo.

Register žrebet

V register žrebet se vpišejo vsi potomci kobil vpisanih v rodovniško knjigo. Register žrebet se vodi v dveh razdelkih:

1. Register čistopasemskih žrebet
2. Dodatni register čistopasemskih žrebet

Dodatni registri

- Register tujih konj
- Register izpisanih konj
- Register rejcev
- Register lastnikov

2.2 Konje, ki ne izpolnjujejo pogojev za vpis v rodovniško knjigo glede določila iz prvega člena sedmega poglavja rejskega programa se vpiše v dodatni del rodovniške knjige - NTB register. Vsi ostali pogoji predpisani za vpis angleških polnokrvnih konj v rodovniško knjigo, veljajo tudi za vpis konj v NTB register:

Dodatni del rodovniške knjige – NTB register

Register NTB plemenskih kobil

Register žrebet

1. razdelek - Register NTB žrebet
2. razdelek - Register žrebet za rejo in rabo

Dodatni registri

- Register tujih konj
- Register izpisanih konj
- Register rejcev
- Register lastnikov

2.3 Žrebce in kobile vpisane v rodovniško knjigo se razvrsti v razrede v skladu z določili rejskega programa. Najboljše plemenske živali se lahko uvrsti v elitni razred.

3 Vpis v rodovniško knjigo

3.1 V ustrezen razdelek rodovniške knjige so lahko vpisane le živali

- katerih izvor ni sporen,
- katerih identiteta ni sporna,
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v isto rodovniško knjigo, ali
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v rodovniško knjigo druge (tuje) priznane organizacije za vodenje rodovniške knjige za angleško polnokrvno pasmo, ali
- ki izpolnjujejo vse ostale, s tem pravilnikom predpisane pogoje.

3.2 Lastnik živali mora izpolniti predpisano tiskovino - vlogo za vpis žrebca ali kobile v rodovniško knjigo, v kateri so navedeni:

- registrirano ime živali,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja
- barva,

- rojstni datum,
- podatki o poreklu – očetu, materi in materinem očetu,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- ostali znani - dosegljivi podatki o živali.

3.3 Ob vpisu v rodovniško knjigo morajo biti, v skladu z rejskim programom, o vsakem konju zavedeni naslednji podatki:

- ime in razdelek rodovniške knjige,
- zaporedna številka vpisa v rodovniško knjigo (rodovniška številka),
- ime in naslov rejske organizacije, ki je opravila prvo registracijo konja,
- datum vpisa v rodovniško knjigo,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- sistem preverjanja porekel,
- starši z navedbo barve, življenjske številke in razdelka rodovniške knjige v katerega so vpisani,
- vsaj tri nadaljnje generacije prednikov,
- datum izstavitve zootehniških spričeval,
- osnovne telesne mere (višina vihra, obseg prsi in obseg piščalnice z zabeleženim datumom merjenja)
- ocena lastnosti zunanosti,
- rezultati z razstav in premiranj,
- rezultati preizkusov delovne sposobnosti in drugih proizvodnih lastnosti,
- podatki o plodnosti, rojstvu dvojčkov, spačkov, dednih napakah pri potomstvu,
- podatki o potomstvu:
 - pri žrebcih: v rodovniško knjigo vpisani žrebci in kobile (življenjska številka, spol, barva, in razdelek rodovniške knjige),
 - pri kobilah: celotno potomstvo (življenjska številka, spol, barva, del in razdelek rodovniške knjige),
- razvrstitev v kakovostni razred (ocena plemenske vrednosti oz napoved plemenske vrednosti),
- podatki o prevedbah,
- datum in razlog (če je znan) izpisa iz rodovniške knjige,
- datum prodaje,
- ime in naslov kupca.

Vse zbrane podatke o živalih vpisanih v rodovniško knjigo se zavede v rodovniško dokumentacijo. SSBA zbrane podatke hrani v arhivu najmanj deset (10) let po izpisu živali iz rodovniške knjige.

Vpis žrebcev

3.4 Žrebci so lahko vpisani v rodovniško knjigo, če izpolnjujejo pogoje, predpisane z rejskim programom. Ob vpisu v rodovniško knjigo dobijo žrebci rodovniško številko. Rodovniška številka je tekoča številka vpisa plemenskega žrebca v rodovniško knjigo.

3.5 V knjigo žrebcev I so lahko vpisani žrebci:

- najprej v starosti treh let,
- ki imajo polno poreklo,
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70 % najvišje možne ocene (2b razred) in ni nobena delna ocena nižja kot 6,
- ki imajo višino v vihru najmanj 160 cm (merjeno s palico),
- ki imajo opravljen pregled oploditvene sposobnosti v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za razmnoževanje domačih živali.

Žrebci so z vpisom v knjigo žrebcev I sprejeti za pleme v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme.

3.6 V knjigo žrebcev II so lahko vpisani žrebci:

- najprej v starosti treh let,
- ki imajo polno poreklo,
- ki imajo opravljen pregled oploditvene sposobnosti v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za razmnoževanje domačih živali.

Žrebci so z vpisom v knjigo žrebcev II sprejeti za pleme v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme.

3.7 Žrebci vpisani v knjigo plemenskih žrebcev so s tem sprejeti za pleme in priznani kot plemenjaki le za angleško polnokrvno pasmo.

3.8 Žrebci, vpisani v rodovniško knjigo, ki so v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme priznani le za potrebe znotraj posameznega kmetijskega gospodarstva ali za haremski pripust, se lahko pripuščajo le na kobile, ki se določijo v letnem programu pripusta pred pričetkom pripustne sezone.

Vpis kobil

3.9 Kobile so lahko vpisane v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, glede na pogoje predpisane z rejskim programom. Ob vpisu v rodovniško knjigo dobijo kobile rodovniško številko. Rodovniška številka je tekoča številka vpisa plemenske kobile v rodovniško knjigo.

3.10 V glavno knjigo kobil so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- ki imajo polno poreklo,
- katerih oče je vpisan v knjigo žrebcev I,

- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene (2.b razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 6,
- ki imajo višino v vihru najmanj 155 cm (merjeno s palico).

3.11 V splošno rodovniško knjigo kobil so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- ki imajo polno poreklo.

Vpis tujih konj

3.12 Enaka določila za vpis v rodovniško knjigo veljajo tudi za živali, katerih starši so vpisani v druge priznane rodovniške knjige za angleško polnokrvno pasmo.

Razvrščanje v plemenske razrede

3.13 Najboljše plemenske živali se lahko uvrsti v elitni plemenski razred.

3.14 V elitni plemenski razred so lahko uvrščeni žrebci, vpisani v knjigo žrebcev I, ki izpolnjujejo najmanj naslednje pogoje:

- imajo vsaj deset potomcev, katerih ocena lastnosti zunanosti je višja od 75% najvišje možne ocene in ni nobena delna ocena nižja od 6;
- imajo vsaj enega moškega potomca, vpisanega v knjigo žrebcev I in vsaj pet ženskih potomcev vpisanih v glavni del rodovniške knjige;
- imajo dobro plodnost (vsaj 70% plodnost).

3.15 V elitni razred so lahko uvrščene kobile, vpisane v glavni del rodovniške knjige, ki izpolnjujejo najmanj naslednje pogoje:

- imajo vsaj tri potomce, katerih ocena lastnosti zunanosti je višja od 75% najvišje možne ocene in ni nobena delna ocena nižja od 6, ali
- imajo vsaj pet potomcev, vpisanih v glavni del rodovniške knjige,
- imajo dobro plodnost (vsaj 5 žrebet v 7 pripustnih sezonah).

3.16 Žival ne more biti vpisana v rodovniško knjigo po smrti, razen na osnovi presoje okoliščin s strani SSBA, a le v primeru, ko je mogoče nesporno potrditi njeno istovetnost.

3.17 Živali vpisane v posamezni del ali razdelek rodovniške knjige se lahko prevedejo v drug del ali razdelek rodovniške knjige, če naknadno izpolnijo pogoje predpisane z rejskim programom.

3.18 Izpis iz rodovniške knjige se opravi na predpisan način.

- Na zahtevo rejca.
- Če je žival prodana v tujino mora rejec o tem obvestiti SSBA, ki zanjo izstavi izvozno potrdilo in opravi izpis.
- Če SSBA o živali vpisani v rodovniško knjigo več kot tri leta zapored ne pridobi nikakršnih podatkov, se le ta izpiše iz rodovniške knjige.

- Če žival pogine mora rejec o dnevu in vzroku pogina obvestiti SSBA, ki opravi izpis iz rodovniške knjige.

V primerih pod prvo, drugo in tretjo alinejo tega odstavka je ponovni vpis živali v rodovniško knjigo mogoč pod enakimi pogoji kot ob prvem vpisu.

4 Istovetnost konja - Identiteta

4.1 Preden je katerikoli žrebec ali kobila vpisana v rodovniško knjigo kot plemenska žival, je potrebno ugotoviti - potrditi njeno istovetnost.

4.2 Lastnik živali mora vložiti vlogo za vpis žrebca ali kobile, v seznam plemenskih žrebcev ali kobil, v kateri so navedeni: ime živali, pod katerim je bila vpisana v rodovniško knjigo, barva, starost, poreklo, lastnik in vsi znani podatki o dotedanji usodi živali.

4.3 SSBA preveri podatke o vseh dotedanjih lastnikih na osnovi Identifikacijskega dokumenta (ID) in po potrebi, uradnih potrdil o kupoprodaji.

4.4 SSBA preveri barvo, številko transponderja in znamenja živali

4.5 Opravi se preiskava krvi živali na DNA tip. Vzorec krvi za preiskavo odvzame pooblaščen veterinar, preiskava pa se opravi v pooblaščenem laboratoriju. V primeru, da imajo plemenske kobile že opravljeno preiskavo na krvni tip oziroma genski tip, se pri njih ta opravi le ob pojavu suma v verodostojnost predložene dokumentacije.

4.6 V primeru, ko gre za tujo žival je potrebno predložiti Identifikacijski dokument (Passport). Izvozno potrdilo (Export certifikat) države, v kateri je bila žival rojena, pridobi SSBA od SBA države v kateri je bila žival rojena, oziroma države iz katere je bila uvožena. Podatki, zavedeni v Identifikacijski dokument (Passport) morajo biti istovetni podatkom, zavedenim v Izvozno potrdilo. Izvozno potrdilo SSBA trajno (oziroma do ponovnega izvoza živali) deponira.

Za plemenske živali, ki bivajo v Republiki Sloveniji krajši čas od 9 mesecev, se namesto Izvoznega potrdila lahko predložiti Identifikacijski dokument (Passport), ki ga je izdala pristojna organizacija države, v kateri je bila žival rojena, potrjen (endorsement) v državi iz katere žival prihaja. ID SSBA deponira do ponovnega izvoza živali.

Žival ne more biti registrirana kot plemenska po smrti, razen na osnovi presoje okoliščin s strani SSBA, a le v primeru, ko je bila pred smrtjo živali opravljena preiskava njene krvi na krvni tip na predpisan način.

5 Lastništvo

5.1 Za konje vpisane v rodovniško knjigo ali register žrebet je potrebno pri SSBA na predpisanem obrazcu prijaviti vsako spremembo lastništva. Ta pogoj je potrebno izpolniti

zaradi tekočega vodenja evidence, ni pa to odločilno za nadaljnje registracijske postopke v zvezi s potomstvom vpisane plemenske živali.

5.2 Za vpis lastništva žrebet se zahtevajo in uporabijo podatki o fizični ali pravni osebi, ki je bila v času žrebitve prijavljena pri SSBA kot lastnik kobile, torej podatki o rejcu. Podatki o lastništvu, prijavljeni na SSBA in podatki o rejcu v vlogi za registracijo žrebeta morajo biti usklajeni - identični.

5.3. Ob prijavi spremembe lastništva mora novi lastnik predložiti SSBA dokazilo o kupoprodaji na izpolnjenem obrazcu za spremembo lastništva s podpisom prodajalca in kupca.

6 Identifikacija žrebet

6.1 Vse živali morajo biti pred vpisom v katerikoli razdelek ali register rodovniške knjige identificirane in vpisane v Centralni register kopitarjev (računalniško vodena centralna baza podatkov, v katero se vpišejo identifikacijski podatki v zvezi z živaljo iz enotnega identifikacijskega dokumenta, za katero je bil izdan identifikacijski dokument osebi, vpisani v tej bazi podatkov) ki ga vodi druga priznana organizacija v konjereji, Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani v skladu predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

Sistem za identifikacijo vključuje:

- (a) enotni identifikacijski dokument za celotno življenjsko dobo živali;
- (b) vsaditev transponderja, ki zagotavljanja nedvoumno povezavo med identifikacijskim dokumentom in kopitarjem;
- (c) vpis v Centralni register kopitarjev.

6.2 Enotni identifikacijski dokument za registrirane konje se izdaja v obliki, ki je predpisana s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev, v rdečih platnicah. Na naslovnici je poleg enotne življenjske številke, imena živali in datuma izdaje natisnjen še naslov izdajatelja in logotip priznane rejske organizacije. Izkaz o poreklu (potrdilo o poreklu) je sestavni del ID. Identifikacijski dokument za konje za rejo in rabo se izdaja v zelenih platnicah.

6.3 Številka ID je enotna življenjska številka živali in obenem identifikacijska številka živali, ki ostane trajno nespremenjena. Enotna življenjska številka je petnajstmestna neponovljiva številka:

Prva tri mesta zavzema koda Slovenije »SVN«, druga tri mesta numerična koda priznane rejske organizacije, sedmo in osmo mesto zadnji dve številki letnice rojstva živali, v preostalih 7 mest pa se kot individualna identifikacijska številka vpiše zaporedna številka registracije živali ki jo določi register kopitarjev:

DRŽAVA			R O			L.R.		INDIVIDUALNA IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA						
S	V	N	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6.4 Izdajatelj zagotovi, da se kopitar ob prvi identifikaciji :

- aktivno označi z vsaditvijo transponderja. Dovoljena je uporaba transponderjev skladnih s standardom ISO 11784 po tehnologiji HDX ali FDX-B, z ISO oznako 705, ki se lahko odčitavajo s čitalnikom, ki je skladen s standardom ISO 11785 na najmanjši razdalji 12 cm.
- da se ob prvi identifikaciji odvzame vzorec krvi za genetsko preiskavo.

6.5 Transponder se vsadi pod aseptičnimi pogoji, parenteralno, z leve strani, v sredini grebena vratu med tilnikom in vihrom v predelu tilne vezi.

6.6 Pred izdajo ID zavede izdajatelj v centralni register kopitarjev podatke o živali in lastniku kot je določeno s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

6.7 Žrebeta rojena v obdobju od 01. januarja do 30. junija morajo biti označena do 31. decembra v letu rojstva, žrebeta rojena v obdobju od 01. julija do 31. decembra pa morajo biti označena v šestih mesecih od datuma rojstva.

6.8 ID je treba vrniti izdajatelju, če ta to zahteva.

6.9 Ob spremembi lastništva se ID obvezno predloži izdajatelju, ki je pristojen za vpis novega lastnika.

6.10 ID mora biti vrnjen izdajatelju v sedmih dneh od dneva pogina, usmrčitve, kraje ali izgube živali. Izdajatelj hrani ID v arhivu pet let od dneva prejema.

6.11 Ob izgubi ali uničenju ID lahko lastnik živali pridobi dvojnik dokumenta le na osnovi pisne zahteve, ki ji je priložena notarsko overjena izjava o izgubi dokumenta. Dvojnik se izda v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

6.12 Kakršen koli vpis podatkov ali popravke lahko opravijo samo pooblaščené uradne osebe, ki to potrdijo s podpisom in žigom.

6.13 V ID žrebcev in kobil, ki so vpisane v rodovniško knjigo, se ta vpis potrdi z uradnim zaznamkom, ki ga opravi SSBA v ustrezni rubriki dokumenta.

6.14 Plemenske kobile se lahko pripustijo šele, ko lastnik kobile predloži imetniku plemenjaka veljaven ID. Imetnik plemenjaka je pred pripustom dolžan preveriti identiteto kobile, za kar jamči s podpisom potrdila o pripustu.

6.15 SSBA ne upošteva zahtev za registracijo potomstva plemenskih kobil, dokler lastnik kobile ni na predpisan način vpisan v njen ID.

7 Registracija žrebet

7.1 Redni postopek

7.1.1 V register žrebet se lahko vpiše le žrebeta, katerih matere so vpisane v rodovniško knjigo. Za vpis - registracijo potomstva plemenske kobile v register žrebet, mora rejec izpolniti naslednje pogoje:

- Predložiti SSBA uradno Potrdilo o pripustu (če je bila kobilica pripuščena pod dva ali več plemenjakov se predloži tudi potrdila o teh pripustih), z vpisanimi datumi prvega in zadnjega pripusta v pretekli plemenilni sezoni, vpisom njene življenjske številke in vpisano številko seznama pripuščenih kobil. Ob prvem pripustu je lastnik plemenjaka dolžan preveriti identiteto kobile. Za resničnost vseh navedb v Potrdilu o pripustu in preverjanje identitete ob prvem pripustu jamči lastnik plemenjaka s podpisom. Lastnik plemenjaka obenem tudi potrdi, da je bila kobilica oplojena po naravnem pripustu in ne osemenjena, da pri kobili ni bil opravljen prenos jajčne celice ali zarodka, oziroma, da ni bilo izvedeno kloniranje ali kakršni koli posegi v dednino.

- Predložiti podpisano Poročilo o žrebitvi najkasneje v štirih tednih (28 dneh) po žrebitvi, v katerem so vpisani podatki o očetu, materi, spolu, barvi, dnevu rojstva, državi rojstva. V primeru, ko gre za dvojčke, je to potrebno v dokumentu posebej označiti. Rejec s poročilom jamči, da je bila kobilica oplojena po naravnem pripustu in ne osemenjena, da pri kobili ni bil opravljen prenos jajčne celice ali zarodka, oziroma, da ni bilo izvedeno kloniranje ali kakršni koli posegi v dednino

- Poročilo o žrebitvi je potrebno dostaviti tudi v primeru, ko je kobilica ostala jalova, ko je resorbirala ali zvrгла plod, ko je bilo žrebe rojeno mrtvo, ko je žrebe poginilo, ali pa, ko je poginila kobilica - z označeno ustrezno rubriko tiskovine.
- Poročilo o žrebitvi se dostavi tudi v primeru, ko je bila kobilica pripuščena pod plemenjaka druge pasme. V primeru, da rejec poročila ne predloži, se v rodovniški list kobile v rubriko o potomstvu kobile za tekoče leto zavede vpis: brez povratne informacije.
- Nepopolno izpolnjena poročila in potrdila SSBA zavrne in jih pošlje lastniku v popravek.

- Identifikacijski in registracijski pregled opravi SSBA. Na predpisani tiskovini – Zapisnik o identifikaciji in registraciji žrebeta-(Potrdilo o istovetnosti žrebeta) se vpiše podatke o starših, spolu, barvi, datumu rojstva in tri predloge za ime žrebeta, opis žrebeta in oris znakov v diagram. Vpis podatkov se potrdi z navedbo dneva, podpisom in žigom. Ta opis mora biti opravljen, preden žrebe dopolni štiri mesece a čim bliže temu terminu. Opis živali mora vsebovati najmanj pet značilnih znamenj (od teh vsaj tri dlačne vrtince). Opis živali v potrdilu o istovetnosti mora biti opisen (vpis z velikimi tiskanimi črkami) in grafičen - oris.

- Odvzem vzorcev krvi žrebeta in, če je to potrebno tudi matere in očeta za molekularne genetske preiskave, opravi pooblaščen veterinar ob identifikacijskem in registracijskem pregledu. Preiskava mora biti opravljena v pooblaščenem laboratoriju. Na osnovi teh vzorcev se preveri starševstvo žrebca in kobile in ugotovi DNA tip žrebeta. Vse rezultate preiskav

dostavi pooblaščenim laboratorijem SSBA, ki dokumente arhivira. Dokumenti niso dostopni javnosti. V primeru - izvoz živali, jih na zahtevo SBA države uvoznice, SSBA posreduje le tej.

- Za žrebeta rojena v letu 2006 in kasneje je obvezna dodatna označitev z vsaditvijo transponderja. Dodatno označitev opravi pooblaščen preglednik ob identifikacijskem pregledu v sredini vratnega grebena (v lig. Nuchae) z leve strani.

- Žrebeta, katerih rejci izpolnijo vse predpisane pogoje, se vpiše v register žrebet angleške polnokrvne pasme, vpis pa se z datumom in zaporedno številko registra žrebet zavede v ID.

7.1.2 Žrebeta, katerih oče ni priznan plemenjak za angleško polnokrvno pasmo se vpiše v NTB register žrebet za rejo in rabo.

7.1.3 Določila tega člena veljajo za žrebeta, ki se registrirajo v letu rojstva.

7.2 Naknadna registracija žrebeta:

7.2.1 Žrebeta, ki so bila identificirana v predpisanih rokih pa niso bila privedena na registracijski pregled, se registrirajo v drugem letu starosti, rejec pa mora poravnati pristojbino za naknadno registracijo v višini določeni v ceniku storitev SSBA.

7.2.2 Za vpis žrebet, za katera postopek registracije ni bil opravljen v letu rojstva zaradi opustitve prijave žrebitve ali nepopolne dokumentacije, mora rejec poleg pogojev iz prejšnjega člena, izpolniti še naslednje pogoje:

a. Istovetnost žrebeta mora biti nedvomno potrjena z izjavo - poročilom vsaj dveh neodvisnih strank (veterinar, s strani SSBA pooblaščen osebe)

c. Rejec mora vplačati pristojbino določeno za naknadni vpis žrebeta v višini določeni v ceniku storitev SSBA.

7.2.3 Ne glede na popoln zahtevek za registracijo žrebeta in rezultate preiskave za preverjanje porekla, ki potrdijo navedene podatke o poreklu, se registracija žrebeta lahko zavrne, če barva žrebeta ni v skladu z barvo staršev ali, če navedena doba brejosti signifikantno odstopa od splošno uveljavljenih mejnih rokov.

7.2.4 Živali, ki so v trenutku, ko je bila vložena zahteva za naknadno registracijo stare štiri leta ali več, ni mogoče registrirati.

Nepopolni zahtevki za registracijo žrebeta

7.2.5 Nepopolne zahtevke za registracijo žrebeta SSBA zavrne in jih vrne rejcu v dopolnitev. V takih primerih se za vpis žrebeta uveljavlja pristojbina, ki velja na dan vložitve dopolnjenega zahtevka za registracijo.

7.3 Vpis v register žrebet.

7.3.1 V Register žrebet se za vsako vpisano žival zavede najmanj naslednje podatke:

- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- starši z navedbo barve in življenjske številke,
- vsaj tri nadaljnje generacije prednikov,
- datum vpisa v register,
- datum izdaje ID,
- ocena lastnosti zunanosti,
- način preverjanja porekla,
- datum in razlog izpisa iz registra žrebet,
- datum prodaje,
- ime in naslov kupca – novega lastnika.

7.3.2 Po vpisu v register žrebet angleške polnokrvne pasme, se za živali izda Identifikacijski dokument za registrirane konje (predhodno izdani Identifikacijski dokument dopolni s podatki iz registra žrebet), v katerem se v ustreznem razdelku potrdi vpis v register.

7.3.3 Žrebeta, ki ne izpolnjujejo predpisanih genealoških pogojev se vpišejo v NTB register žrebet.

8 Izbira imena

8.1 Žrebeta dobijo ime ob vpisu v register žrebet. Vpis imen opravi SSBA po postopku, ki ga predpisuje 14. Člen IABR. SSBA hrani seznam zaščitenih imen.

8.2 Rejec lahko ob registraciji žrebeta ali vpisu v rodovniško knjigo navede tri predloge za ime pod katerim naj bi bila žival vpisana, pri čemer mora upoštevati določila rejskega programa o izbiri imena. Pravico do dokončno izbire imena ima SSBA.

8.3 Potrditi ni mogoče imen:

- ki so na seznamu mednarodno zaščitenih imen, v skladu s 14 členom IABR.
- ki jih tvori več kot 18 mest, vključno z znaki in presledki.
- javnih osebnosti, brez izrecnega dovoljenja teh osebnosti ali njihovih družin.
- ki se končujejo s številkami.
- katerih del so inicialke ali znamenja, presledki ali kakršnakoli ločila,
- katerih pomen, izgovarjava ali črkovanje se lahko dojame kot vulgarno ali žaljivo za posameznike ali etnične, politične ali verske skupnosti.

- če se črkujejo enako, ali če se izgovarjajo enako ali podobno kot zaščitena imena ali imena konj, ki so manj kot deset (10) let starejši od konja, ki naj bi bil vpisan pod tem imenom.

8.4 Sprememba imena, pod katerim je žival vpisana v rodovniško knjigo je mogoča le na posebno pisno zahtevo lastnika. Lastnik živali je za spremembo imena in izdajo novega ID in ostale zootehniške dokumentacije dolžan poravnati pristojbino v višini določeni v ceniku storitev SSBA.

9 Dodatno označevanje konj

Konj angleške polnokrvne pasme se dodatno ne označuje.

10 Evidenca pripustov

10.1 SSBA izstavi za vsakega priznanega plemenjaka lastniku oziroma imetniku le tega tiskovine:

- Seznam pripuščenih kobil,
- Potrdilo o pripustu.

10.2 Imetnik plemenjaka je dolžan voditi evidence in izdati pripustno dokumentacijo rejcem, ter poročila o pripustu v skladu z določili predpisa, ki ureja pogoje za odobritev organizacij in priznanje drugih organizacij v konjereji. V seznam pripuščenih kobil mora vpisati vse pripuste vseh kobil z vsemi zahtevanimi podatki. Če je kobila v isti pripustni sezoni pripuščena pod dva ali več plemenjakov, mora biti to navedeno v rubriki "opombe", kobila mora biti vpisana v seznamu pripuščenih kobil vseh plemenjakov pod katere je bila pripuščena, izdana morajo biti vsa pripadajoča potrdila o pripustu.

10.3 Po končanem pripustu je imetnik plemenjaka dolžan lastniku kobile vročiti pravilno izpolnjeno potrdilo o pripustu.

10.4 Po končani pripustni sezoni mora imetnik plemenjaka SSBA najkasneje do 31.11. v tekočem letu dostaviti pravilno izpolnjen seznam pripuščenih kobil in preostala - neizdana potrdila o pripustu.

10.5 V primeru, da imetnik plemenjaka ne izpolnjuje teh navodil pravilnika, njegov žrebec (žrebci) ne more(jo) biti več priznan(i) kot plemenjak(i).

11 Preverjanje porekel

11.1 Poreklo živali, ki naj bi bile vpisane v register žrebet in/ali knjigo plemenskih kobil se preveri na osnovi rodovniške dokumentacije.

11.2 Preverjanje porekla na osnovi preiskave krvi z genetskimi preiskavami, s katerimi se jim določi genski tip, je obvezno za vsa žrebeta registrirana od leta 2005. Vse kobile vpisane v

rodovniško knjigo od leta 2005 in vsi žrebci priznani za plemenjake od leta 1995 morajo imeti opravljeno genetsko preiskavo lastnega vzorca krvi.

11.3 Preiskave za preverjanje porekla lahko opravlja le pooblaščen laboratorij, včlanjen v ISAG, ki poročila o opravljenih preiskavah in rezultate le teh dostavi SSBA.

11.4 Rezultati preiskav, ki jih opravi nepooblaščen laboratorij, se priznajo le v primeru:

- ko gre za tujega žrebca ali kobilo, ki je poginil(a), preden je bilo v normalnih okoliščinah mogoče tej živali odvzeti vzorce krvi za preiskave;
- ko gre za plemenjaka, če je bila v rodovniško knjigo vpisana plemenska kobila pripuščena v tujini.

12 Register tujih konj

12.1 V register tujih konj se vpiše tuje živali (živali katerih prvo registracijo je opravila druga (tuja) priznana organizacija za vodenje rodovniške knjige za angleške polnokrvne konje) različnih kategorij – žrebeta (mladi konji), kobile in žrebci pod enakimi pogoji kot veljajo za vpis v rodovniško knjigo oz. register žrebet. Seznam tujih konj, ki niso registrirani kot plemenske živali in ga vodi RSS ni sestavni del rodovniške knjige. Vse živali vpisane v rodovniško knjigo so, kot to zahteva ISBC (International Stud Book Committee), zavedene pod življenjsko številko, ki se uporablja v vseh evidencah v reji, športu in prometu.

12.2 Ob prijavi za vpis tujega konja v rodovniško knjigo za angleške polnokrvne konje morajo lastniki živali predložiti:

- ID, ki ga je izdala rejska organizacija, ki je opravila prvo registracijo tuje živali,
- izvozno potrdilo (Export certifikat), ki ga je izdala priznana organizacija, ki vodi rodovniško knjigo v katero je bila žival dotlej vpisana, ki potrjuje izpis iz te rodovniške knjige.

12.3 Zootehniško spričevalo za tuje registrirane kopitarje mora vsebovati naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo vsaj štirih generacij prednikov,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov prodajalca,
- ime in naslov lastnika,

12.4 Izvozno potrdilo tujih konj SSBA arhivira in izda zootehniško spričevalo, ki potrjuje vpis tuje živali v rodovniško knjigo

13 Register izpisanih konj

13.1 Register izpisanih konj se vodi v dveh delih:

- Register izločenih konj
- Register prodanih konj

13.2 V register izločenih konj se vpiše vse izločene ali poginule živali. O vsaki živali se v register zavede naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo – oče in mati,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov zadnjega lastnika,
- vzrok izločitve.

13.3 V register izpisanih konj se vpiše vse prodane živali, ki jih novi lastnik namerava vpisati v drugo (tujo) rodovniško knjigo. V register prodanih konj se o vsaki živali zavede enake podatke kot v register izločenih konj

13.4 Za prodane živali izda SSBA predpisano zootehniško spričevalo o poreklu – Export certifikat, ki potrjuje tudi izpis iz rodovniške knjige. Zootehniško spričevalo za izpisane prodane konje mora vsebovati naslednje podatke:

- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo vsaj štirih generacij prednikov,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- ime in naslov kupca

14 Register rejcev

14.1 SSBA vodi register rejcev, v katerega so vpisani vsi rejci vpisanih - registriranih živali. Kot rejec je vpisana fizična ali pravna oseba, ki je bila lastnik kobile v času rojstva žrebeta.

14.2 V register rejcev se vpiše naslednje podatke:

- datum vpisa v register,
- ime in naslov rejca,
- (KMG) MID rejca,
- življenjska številka živali.

15 Register lastnikov

15.1 SSBA vodi register lastnikov, v katerega je vpisana vsaka fizična ali pravna oseba, ki je lastnik živali, vpisane – registrirane v rodovniško knjigo.

15.2 V register lastnikov se vpiše naslednje podatke:

- datum vpisa v register,
- ime in naslov lastnika,
- (KMG) MID rejca,
- življenjska številka živali,
- datum spremembe lastništva v primeru, ko lastnik ni rejec.

16 Hlevska knjiga

16.1 Vsak rejec ali imetnik živali vodi za konje Hlevsko knjigo, v katero so zavedeni vsi konji na njegovem gospodarstvu. Vanjo vpisuje podatke o živalih.

16.2 V hlevsko knjigo so zavedeni najmanj naslednji podatki o konjih :

- datum vpisa v hlevsko knjigo,
- rodovniška knjiga,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- rodovniška številka,
- ime,
- barva,
- rojstni datum,
- oče,
- mati,
- podatki o zootehniških opravilih z datumom (vsaj podatki o pripustu, žrebitvah, kastraciji, korekciji kopit, paši...)
- podatki o preventivnih ukrepih z datumom ter žigom in podpisom veterinarja (odvzemi vzorcev za diagnostične preiskave, cepljenja, dehelmintizacija, dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija objektov...)
- podatki o zdravljenjih z datumom ter žigom in podpisom veterinarja,
- podatki o gibanju živali izven gospodarstva – razlog, datum odhoda, datum vrnitve,
- datum in razlog izpisa iz hlevske knjige.

16.3 Pooblaščen oseba SSBA ima zaradi zagotavljanja sprotnega zanesljivega vodenja rodovniške dokumentacije kadarkoli pravico do vpogleda v hlevsko knjigo.

17 Pristojbine

17.1 Rejci za posamezna zootehniška opravila v pristojnosti SSBA, za katera ni drugih virov financiranja, plačajo pristojbino. Višina pristojbin je določena s cenikom storitev SSBA letnega programa za izvedbo skupnega temeljnega rejskega programa na področju konjereje, ki ga na predlog SSBA potrdi minister pristojen za živinorejo.

Priloge:

**Pravilnik za ocenjevanje lastnosti zunanosti konj angleške polnokrvne pasme
in merila za razvrščanje živali v kakovostne razrede
Izvodi tiskovin zootehniške dokumentacije**

OCENJEVANJE LASTNOSTI ZUNANJOSTI IN MERILA ZA RAZVRŠČANJE ŽIVALI V KAKOVOSTNE RAZREDE

1 Ocenjevalni model zagotavlja oceno in vrednotenje lastnosti, ki jih opredeljuje rejski cilj za angleško polnokrvno pasmo, s poudarkom na oceni pasemskega tipa in pasemskih značilnosti. Žrebeta se oceni v letu rojstva. Odrasle živali se oceni pred prevedbo med plemenske živali. Ta ocena je za kobile dokončna. Žrebci, ki so ob pregledu za priznanje in vpis v rodovniško knjigo mlajši od petih let se ocenijo še enkrat po dopolnjenem petem letu starosti - prva ocena je predhodna, dokončna pa je druga ocena.

2 Pri odraslih konjih se ocenjuje:

- Pasemski tip in spolni dimorfizem
- Glava
- Vrat
- Prednji del trupa
- Srednji del trupa
- Zadnji del trupa
- Prednje noge
- Zadnje noge
- Pravilnost hodov
- Izdatnost in lahkotnost v gibanju

3 Pri žrebetih se ocenjuje:

- Pasemski tip
- Glava in vrat
- Trup
- Noge
- Pravilnost in izdatnost hodov

4 Posamezne lastnosti se ocenjuje z ocenami od 1 do 10 (vmesne ocene niso dovoljene)

10	Odlično	4	Pomanjkljivo
9	Zelo dobro	3	Razmeroma slabo
8	Prav dobro	2	Slabo
7	Dobro	1	Zelo slabo
6	Zadovoljivo	0	Neocenjeno
5	Zadostno		

5 Vse ocene je potrebno utemeljiti z opisom in komentarjem na ocenjevalnem zapisniku. Rezultat ocenjevanja se izrazi s skupno oceno. Skupna ocena je vsota posameznih ocen.

6 Ocenjevanje opravlja ocenjevalna komisija, ki jo določi RSS v konjereji.

7 Na osnovi skupne ocene se živali razvrsti v razrede:

Odrasli konji		Žrebeta	
Število točk	Razred	Število točk	Razred

90 in več	1.a	40 in več	I
80-89	1.b	35-39	II
75-79	2.a	30-34	III
70-74	2.b	29 in manj	IV
65-69	3.a		
64 in manj	3.b		

Oznaka plus (+) ali minus (-) se znotraj posameznih razredov pripiše pri mejnih vrednosti skupne ocene (n. pr. 75 točk = 2.a-, 79 točk je 2a+).

8 Navodilo za ocenjevanje konj angleške polnokrvne pasme

8.1 Namen ocenjevanja

Namen ocenjevanja ni iskanje in poudarjanje napak, temveč izbor in razvrščanje konj z najboljšimi lastnostmi zunanosti - telesnim ustrojem, karakterjem in temperamentom, konstitucijo in posredno zmogljivostmi - delovno sposobnostjo v razrede v skladu z rejskim programom.

8.2 Način ocenjevanja

Ocenjevanje lastnosti zunanosti kot orodje za izvajanje selekcijskega programa – razvrščanje živali v kakovostne razrede je dovolj zanesljivo in učinkovito le, če ocenjujemo živali v standardih pogojih – v enaki starosti, v čim bolj izenačenih pogojih, po možnosti večje število živali naenkrat. Priporočljivo je usklajevanje in sporazumno ocenjevanje še zlasti, kadar je število ocenjevanih konj majhno.

8.3 Kriteriji za ocenjevanje lastnosti po ocenjevalnem modelu:

8.3.1 Pasemski tip

Ocenjuje se skladnost z značilnostmi pasme - rejskim ciljem. Vključuje oceno karakterja in temperamenta živali, telesna razmerja in uravnoteženost telesnega ustroja ter konstitucijo in kondicijo.

Zaželene so živali v izrazitem pasemskem tipu z dobro izraženim spolnim dimorfizmom, dobrohotnega karakterja, umirjenega temperamenta, skladnega telesnega ustroja v plemenski kondiciji.

Nezaželene so živali brez pasemskega tipa, z neizraženim spolnim dimorfizmom, neskladnega telesnega ustroja, zlobnega karakterja, nervoznega temperamenta, v pitovni ali gladovni kondiciji.

8.3.2 Glava

Ocenjuje se velikost, ustroj – oblika in proporci ter pasemske in spolne značilnosti

Zaželena je plemenita suha markantna glava ravnega profila, lepo oblikovanih, dobro nasajenih ušes, širokega ravnega čela, z velikimi živahnimi temnimi očmi brez izrazite beločnice, velikih nozdrvi z zadostno razmaknjenimi spodnjimi čeljusnicami.

Nezaželena je izrazito groba ali prevelika glava brez pasemskih značilnosti, z znaki konstitucijskih napak.

8.3.3 Vrat

Ocenjuje se dolžina, nasajenost in povezanost vratu z glavo oz. prsmi, forma in omišičenost vratu.

Zaželen je dobro nasajen, dolg, dobro formiran in omišičen, usločen vrat z dobro, dovolj globoko in v zatilju dovolj pregibno povezavo z glavo.

Nezaželen je izrazito kratek močan vrat, zelo tanek vrat, zelo visoko ali zelo nizko nasajen vrat, jelenji vrat, vrat plitek v grlu

8.3.4 Prednji del trupa

Ocenjuje se širina, globina in ustroj prsi, dolžina in višina vihra ter položaj ter dolžina plečnice in omišičenost – povezanost oplečja.

Zaželene so globoke in dovolj široke prsi, dobro izražen in formiran dolg viher, položno, dolgo, dobro omišičeno oplečje.

Nezaželene so plitke, ozke prsi, vdrti prsnica, nizek ali zelo kratek viher, kratko strmo pleče, slaba omišičenost in povezanost oplečja s prsnim košem.

8.3.5 Srednji del trupa

Ocenjuje se poprsje in trebuh - obokanost reber, globina in širina srednjega dela, linija, dolžina, širina in omišičenost hrbta, linija, dolžina, širina in omišičenost ledij ter prehod v križ.

Zaželen je širok in globok, dobro omišičen srednji del trupa z dobro obokanimi rebri, srednje dolg, dobro formiran prožen hrbet, srednje dolga široka ledja z dobrim prehodom v križ.

Nezaželen je plitek, ozek, slabo omišičen zelo kratek ali predolg srednji del trupa, pobita rebra, za vihrom vdrt, mehak in/ali uleknjen ali krapji hrbet, dolga ozka ledja, slab prehod v križ.

8.3.6 Zadnji del trupa

Ocenjuje se širina, dolžina, položaj in oblika križa, dolžina in položaj križnice, nasajenost repa ter dolžina in omišičenost stegna.

Zaželen je dovolj dolg, širok, raven do zmerno pobit, dobro omišičen križ, dolga križnica, pravilno nasajen rep, dolga, dobro omišičena stegna.

Nezaželen je horizontalen, ozek, zelo kratek, strehast križ, kratka križnica, izrazito globoko / visoko nasajen rep, slabo omišičena stegna.

8.3.7 Okončine

Ocenjuje se gradnja, pravilnost stoje ter kvaliteta kopit prednjih in zadnjih okončin.

Zaželene so čvrste, dobro omišičene okončine, z dobro formiranimi globokimi sklepi, korektnih stoj in dovolj velikih pravilno oblikovanih, zdravih kopit. Podlahti in goleni so dolge, piščalnice kratke, biclji dolgi.

Nezaželeni so slabotni sklepi, močno izražene nepravilnosti v stojah, dolgi, mehki, nepravilno formirani biclji, premajhna plitka kopita nepravilnih oblik.

8.3.8 Gibanje

Gibanje se ocenjuje v hodu in kasu. Ocenjuje se:

- pravilnost gibanja

Zaželeno je enakomerno, v hodu pravilno štiritaktno, v kasu čisto dvotaktno, v galopu čisto tritaktno gibanje brez odstopanj iz smeri v lebdeči fazi koraka in stabilnih okončin v fazi obremenitve.

Nezaželeno je neenakomerna spotikajoča se hoja in kas, kljusanje, večja odstopanja iz smeri v lebdeči fazi koraka in stabilnih okončin v fazi obremenitve, še zlasti v karpusih razmaknjena hoja, klepanje, kresanje struganje, klecava hoja, zvrčanje skočnih sklepov v fazi obremenitve.

- izdatnost in prožnost gibanja

Zaželeno je energično, izdatno in prožno gibanje v dobrem ravnotežju in zamahu, z jasno izraženo fazo lebdenja v kasu, in galopu, aktivnim zadnjim delom in prožnim hrbtom.

Nezaželeno je neizdatno, togo gibanje.